



ZPRAVODAJ

Kartografické společnosti České republiky

č. 3/2014

Mezinárodní rok mapy

President Mezinárodní kartografické asociace prof. Georg Gartner vyzval dopisem ze dne 25. srpna 2014 národní delegáty členských zemí k zahájení příprav Mezinárodního roku mapy, který proběhne v letech 2015 až 2016. Plné znění tohoto dopisu uvádíme v českém překladu:

Milí kolegové,

*je mojí milou povinností vás informovat o **Mezinárodním roku mapy 2015/16 (MRM)**, důležité iniciativě Mezinárodní kartografické asociace, a přizvat vás k plnému využití této příležitosti.*



Proč by mohl být MRM důležitý?

Jak je nám všem známo, je pořizováno stále více a více geodat. Důležitost lokalizace se odráží ve více a více datových souborech, procesech a aplikacích. Prostorová datová infrastruktura se vytváří globálně a umožňuje snadnější přístup a dostupnost prostorových dat. Jak může být plně uvolněn potenciál prostorových dat a geoprostorových informací? Jak se můžeme ujistit, že prostorová data jsou skutečně využitelná pro vládní a rozhodující orgány, pro plánovače a pro obyvatelstvo prostřednictvím aplikací, výrobků a systémů, které jsou snadno využitelné a významně podporují jejich uživatele?

Mapy a kartografie jsou v tomto ohledu klíčem. Mezinárodní rok mapy je míněn jako vhodný rámec a zlatý hřeb v tomto kontextu a umožňuje všem geovědním oborům propagovat, demonstrovat a ukazovat jejich odborné schopnosti, výrobky, technologie a aplikace a propojovat jejich potenciál se vším nejlepším pro společnost.

*Tento názor byl plně podpořen **iniciativou Spojených národů o globálním řízení geoprostorových informací** na čtvrtém zasedání komise expertů Spojených národů k řízení globálních geoprostorových informací, konaném v New Yorku v roce 2014. Tuto iniciativu také plně podpořilo společné zasedání geoinformačních společností, reprezentujících dálkový průzkum Země, fotogrammetrii, geografii, geodézii, hydrografii, prostorové datové struktury a zeměměřictví.*

Jaká bude funkce MRM ?

MRM bude zahájen v lednu 2015 a bude pokračovat až do prosince 2016. Bude slaven především na Mezinárodní kartografické konferenci ICA v Riu de Janeiro, Brazílie, v srpnu 1915. K dispozici je webová stránka MRM (<http://internationalmapyear.org>), která bude působit jako centrum pro aktivity MRM. Zde můžete nalézt všechny potřebné informace, pokyny a zdroje k podpoře MRM.

Co od vás očekáváme?

1. ICA očekává od národních delegátů převzetí odpovědnosti za pomoc svým zemím při organizování, buď přímo nebo prostřednictvím národních komitétů, místních a regionálních akcí k podpoře MRM, jako např. národních dnů mapy, odborných přednášek a ostatních akcí (náměty lze nalézt v pokynech).

2. ICA očekává, že národní delegáti rovněž využijí tuto příležitost k získání všech kolegů a institucí ve svých zemích, kteří mají vztah k řízení geoprostorových informací a tedy k mapám a kartografii, pro spolupráci na této iniciativě. To může zahrnovat afilované členy ICA ve vaší zemi, univerzity, státní agentury, výchovné instituce, společnosti a výrobce, knihovny, akademické a odborné organizace kromě dalších

3. ICA rovněž očekává od národních delegátů, že budou aktivně působit při organizaci dětské kartografické soutěže o cenu Barbary Petchenikové (<http://lazarus.elte.hu/ccc/ccc.htm>) a při přípravě kartografické výstavy na ICC 2015.

4. ICA očekává v národní zprávě pro Valné shromáždění ICA na ICC 2015 uvedení zvláštní části, týkající se aktivit konaných v rámci MRM.

5. ICA očekává, že národní delegáti se budou kontaktovat s jejich příslušným delegátem v UN-GGIM (http://ggim.un.org/docs/meetings/GGIM4/participants_GGIM4_FINAL%20version.pdf) s cílem sladit národní zájmy.

6. Konečně jste zváni k využití webových stránek MRM ke sdělení, co budete dělat v místě a v regionu. Jsou k dispozici různé komunikační kanály, včetně Facebooku, LinkedIn nebo jiných sociálních sítí.

MMR je příležitostí umožnit nám všem lépe prosazovat důležitost map a v nich obsažených dat, informací a procesů. Protože vše je lokalizováno, jsou geoprostorové informace velmi důležité. Tato znalost může být uživatelem využita pouze tehdy, pokud existuje propojení mezi všemi těmito daty a informacemi. Není pochyb, že mapy zde hrají výjimečnou roli a jsou atraktivní, relevantní a nejmodernější „interface“.

Protože „Geo“ se zdá být jedním ze základních technologických trendů v naší současné dekádě, iniciativa v MRM může být v tomto směru největším přínosem. Proto vás žádám, abyste využili tuto příležitost a přispěli k celosvětovému úspěchu MRM, který bude přínosem i pro vás.

S přátelskými pozdravy z Vídně,

Prof. Georg Gartner

President Mezinárodní kartografické asociace

Pro bližší informace o MRM se prosím spojte s předsedou pracovní skupiny ICA pro MRM Bengtem Rystedtem prostřednictvím jeho e-mailu bengt@rystedt.se.

- mm -

V přípravném výboru Mezinárodního roku mapy je i prof. Vít Voženílek. Přípravný výbor se sešel v Olomouci při příležitosti konference CARTOCON2014.



Foto Viktor Čáp

27. mezinárodní kartografická konference ICA 2015

Ve dnech 23. až 28. srpna 2015 se uskuteční v Rio de Janeiro (Brazílie) **27. mezinárodní kartografická konference ICA**, jejímž mottem je „Maps Connecting the World“. V době této konference se uskuteční i dvě zasedání Valného shromáždění ICA, které zvolí nové vedení asociace a schválí ustavení komisí a pracovních skupin včetně jejich programu na další volební období 2015 až 2019.



Přípravný výbor stanovil pro jednání konference následující témata (vzhledem k dosud ne zcela ustálené české terminologii uvádíme v angličtině):

- T1 – Semiotics, map perception, cognition and knowledge. Mental maps and cartograms.
- T2 – Geovisualization, Virtual and augmented reality. Animated and dynamic cartography.
- T3 – Generalization and multi-scale representation.
- T4 – Geoprocessing. Data modeling and geospatial analysis. Geographical data base.
- T5 – SDI. Standards. Ontologies. Data integration and quality. Metadata. Open source GIS
- T6 – Web cartography and map services, GIS cloud computing.
- T7 – Location based services and ubiquitous cartography. Geomarketing.
- T8 – Collaborative mapping. Volunteered geographic information. Social cartography. Crowdsourcing.
- T9 – Thematic cartography.
- T10 – Art. Culture and cartography. Map design.
- T11 – Cartographic theory and geoinformation science.
- T12 – Map projections.
- T13 – Map use and users.
- T15 – Early warnings. Environmental risks and disasters mapping.
- T16 – Very large scale and engineering cartography.
- T17 – Remote sensing applied to cartography. Recognition and map update processes.
- T18 – Digital technologies. Cartographic heritage and cartography applied to historical and archeological heritage.
- T19 – History of cartography and historical cartography.
- T20 – National, global and regional atlases.
- T21 – Cartography and toponymy, general and derivative aspects.
- T22 – Education and training in cartography and geotechnologies.
- T 23 – Cartography and children.
- T24 – Mapping and spatial awareness for disabled people.
- T25 – Geointelligence. Military mapping. Crime maps.
- T26 – Topographical mapping and mountain cartography.
- T27 – Hydrographic mapping.
- T28 – Aeronautical mapping. Planetary cartography.
- T29 – Rural cadaster mapping and surveying. Urban cadaster. Planning and city management.
- T30 – Soil mapping and agricultural cartographic applications.
- T31 – 3DCartography, 4DCartography and data bases.
- T32 – Geological and geotechnical mapping. Oil exploration and cartographic applications.
- T33 – Cartography and Amazon Basin.
- T34 – Intellectual property. Geographical/cartographic delimitation of geographic indications.
- T35 – Large events cartography and public safety.
- T36 – Others.

Referáty musí být dodávány pouze v angličtině. Rovněž jejich ústní prezentace bude výhradně v angličtině. Všechny příspěvky musí být původní a dříve nepublikované.

Příspěvky budou děleny do tří kategorií: úplné referáty (full papers), ústní prezentace (oral presentations) a postery (poster presentations). Podrobnější pokyny pro přípravu příspěvků jsou uvedeny na webové stránce konference www.icc2015.org.

Uzávěrka pro zaslání úplných referátů (pro publikaci v odborných časopisech) **a abstraktů konferenčních příspěvků byla stanovena na 15. říjen 2014** s tím, že jejich přijetí bude potvrzeno do 1. února 2015. Autoři referátů musí být zaregistrováni k účasti na konferenci nejpozději do 30. března 2015.

Registrace účastníků bude zahájena 1. listopadu 2014. Tiskopisy pro přihlášky účastníků jsou k dispozici na výše uvedené webové stránce. Registrační poplatek pro účastníka je stanoven ve výši 500 € (550 € po 30. 3. 2015), pro důchodce 300 € (400 € po 30. 3. 2015), pro studenty 200 € (250 € po 30. 3. 2015); pro doprovázející osoby je poplatek stanoven ve výši 160 € (180 € po 30. 3. 2015).

Součástí akce bude technická výstava, mezinárodní výstava map a výstava dětských kartografických prací přihlášených do soutěže o cenu Barbary Petchenik.

Spojení na sekretariát konference:

Congrex do Brasil – Mrs. Christina Castello

Av. Pres. Wilson 210 – 11º Andar – Centro

Rio de Janeiro, RJ, Brazil – 20030-021

Tel.: + 55 21 37942011, Fax: + 55 21 25091492, info@icc2015.org, christina@congrex

- mm -

Geomatika v projektech – zámek Kozel

Geomatika v projektech je oborová konference pořádaná oddělením geomatiky, katedry matematiky, Fakulty aplikovaných věd, Západočeské univerzity v Plzni. Letošní ročník navazuje na předchozí ročníky a výroční geosemináře, které oddělení geomatiky pořádá ve spolupráci s Národním památkovým ústavem od roku 2007. Konference se koná pod záštitou Kartografické společnosti ČR a České asociace pro geoinformace ve dnech **1 a 2. října 2014**.

Přihlášky příspěvků do 7. září, přihlášky k účasti do 14. září. Vstup je volný. Bližší informace na webu konference <http://gis.zcu.cz/?page=geomatika-v-projektech>.

Digitální technologie v geoinformatice, kartografii a DPZ

Čtvrtý ročník studentské konference se uskuteční **30. října 2014 na katedře geomatiky Stavební fakulty ČVUT v Praze** pod záštitou Kartografické společnosti ČR a Společnosti pro fotogrammetrii a DPZ. Konference je tradičně připravovaná spolu s firmami Kartografie Praha a.s. a Geodézie On Line, s.r.o., které poskytují kartografické produkty jak pro účastníky konference, tak pro autory oceněných příspěvků.

Doktorandi a studenti mají možnost své příspěvky přihlásit do 15. září. Více o konferenci viz <http://gkinfo.fsv.cvut.cz/>

- rZ -

23. sjezd České geografické společnosti a 16. kongres Slovenskej geografickej spoločnosti

V závěru prázdnin, ve dnech 25.–28. srpna 2014 se v Praze na Albertově konal 23. sjezd České geografické společnosti a 16. kongres Slovenskej geografickej spoločnosti. Konference s titulem *Geografie v srdci Evropy* se zúčastnily tři stovky účastníků z celé České i Slovenské republiky. V rámci odborného programu se konalo i zasedání Odborné sekce kartografie a geoinformatiky pod vedením doc. Petra Kubíčka. Hlavním diskutovaným tématem byla spolupráce mezi geografickými pracovišti a pracovišti se zaměřením na kartografii a geoinformatiku.

Více informací a fotogalerie jsou k dispozici na <http://www.cgs-sgs2014.cz/>

Semináře s problematikou autorského práva v kartografii a geoinformatice

V úterý 9. září 2014 se v Praze na Novotného Lávce konal seminář *Autorské právo & Open data*, pořádaný Katedrou geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci a Českou asociací pro geoinformace v rámci projektu *Zvýšení efektivity ochrany autorského práva v kartografii a geoinformatice*, spolufinancovaného Technologickou agenturou ČR. Semináře se zúčastnila téměř stovka posluchačů a rozvinula se bohatá diskuse.

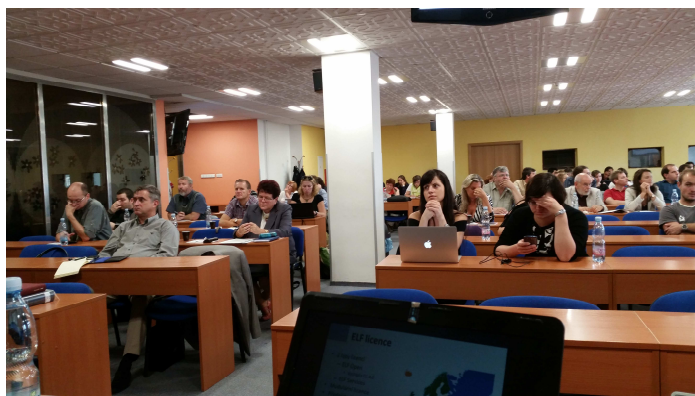


Foto Jan Brus

Další seminář s problematikou autorského práva se uskuteční ve středu 26. listopadu 2014 v Olomouci. Zaměření bude na akademickou sféru, řešena tedy bude především problematika kvalifikačních prací, odborných studií a článků a vědecké etiky.

Seminář bude opět bezplatný (v rámci podpory projektu TAČR), registrace a podrobnosti budou k dispozici na www.apkg.upol.cz

Esri konference

Letošní ročník **národní Esri konference** se bude konat 22.–23. října 2014 v Kongresovém centru Praha. Hlavními řečníky konference letos budou prof. RNDr. Bohumír Janský, CSc., RNDr. Jan Daňhelka, Ph.D., doc. RNDr. Jakub Langhammer, Ph.D., prof. Mgr. Miroslav Bárta, Dr., doc. PhDr. Tomáš Lebeda, Ph.D. a Jim McKinney.

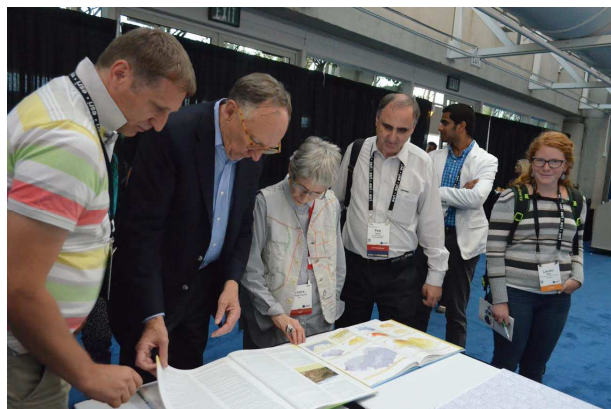
Přihláška a více informací jsou k dispozici na www.arcdata.cz/akce/konference/

Na začátku července, od 14. do 18. července 2014, se v San Diegu v Kalifornii konala již tradičně **světová uživatelská konference Esri UC 2014**. I letos zde měla Česká republika řadu zástupců z akademické sféry, komerční sféry a samozřejmě zástupce distributora Esri v ČR společnosti ARCDATA PRAHA. Úspěch měla prezentace českých zástupců v Map Gallery, kde každoročně hodnotí odborná komise mapová díla, postery a atlasy. Druhé místo získal *Atlas podnebí Česka* v kategorii *Best Cartographic Design: Map Series or Atlas* (Univerzita Palackého v Olomouci a Český hydrometeorologický ústav) a 3. místo získal poster *Transport Accessibility of Prague* v kategorii *Best Analytic Presentation* (autoři Alena Vondráková, Vít Voženílek a Zuzana Žáková). Obrovským úspěchem pro Českou republiku je také získání ocenění *Special Achievement in GIS*, které získala *Česká geologická služba* za komplexní přístup k nasazení GIS napříč celou organizací.



Zástupci Katedry geoinformatiky UP Olomouc u své expozice (tři postery a dva atlasy)

Foto Aleš Ruda



Zástupci české výpravy měli možnost hovořit i s majitelem Esri Jackem Dangermondem. Ten se zajímal především o české atlasy, které byly hodnoceny velice kladně odbornou komisí i návštěvníky.

Foto Radek Kuttelwascher

9. kartografický den

V pořadí 9. kartografický den, konaný pod záštitou KS ČR, se uskuteční v pátek 27. 2. 2015. Tematické zaměření bude na využití moderních technologií 3D tisku v kartografii. Pokud máte náměty k organizaci kartografického dne, obraťte se, prosím, na alena.vondrakova@upol.cz.
Pozvánka a podrobný program budou k dispozici na <http://kartografickyden.upol.cz/>

VÝZVA K ÚČASTI V SOUTĚŽI DĚTSKÉ MAPY BARBARY PETCHENIK

Kartografická společnost ČR pořádá i v letošním roce ve spolupráci s Katedrou geoinformatiky Univerzity Palackého v Olomouci národní kolo mezinárodní soutěže ICA Dětskou mapu Barbary Petchenik. Téma pro období 2013–2015 je **Moje místo v dnešním světě**. Hodnocené budou práce ve čtyřech věkových kategoriích: do 6 let, 6–8 let, 9–12 let, nad 12 let. Hodnocená kritéria jsou srozumitelnost tematiky – hlavní poselství obrázku, kartografický obsah – propojení prvků mapy s tématem soutěže (kontinenty, oceány, mapy, apod. – přiměřeně věku), kvalita provedení a celková estetická hodnota. Výkresy je potřeba zaslat nejpozději do 21. 12. 2014 na adresu: Katedra geoinformatiky, Univerzita Palackého v Olomouci, 17. listopadu 50, 771 46 Olomouc. Obálka by měla být označena popiskem „Dětská mapa Barbary Petchenik“.

Vybraná díla budou odeslána do mezinárodního kola a budou vystavena v rámci ICC v Rio de Janeiro, Brazílie. V případě jakýchkoliv dotazů se, prosím, obraťte na alena.vondrakova@upol.cz. Více informací je k dispozici na http://geoinformatics.upol.cz/mapa_roku/barbara

Osobní zprávy

Ing. Petr Buchar, CSc., sedmdesátiletý

Dne 2. června 2014 se dožil významného životního jubilea Ing. Petr Buchar, CSc., zasloužilý člen Kartografické společnosti ČR a dlouholetý pedagog katedry mapování a kartografie (dnes katedra geomatiky) Fakulty stavební ČVUT v Praze.

S ohledem na jeho dlouholetou kariéru vysokoškolského pedagoga, vymezenou roky 1969 a 2012, uveďme nejprve několik časových údajů.

Petr Buchar vystudoval v letech 1958-1962 Střední průmyslovou školu zeměměřickou v Praze s následným studiem oboru Geodézie a kartografie v letech 1962-1967 na Fakultě stavební, kde obor G+K tehdy sídlil v historické budově v těsném sousedství Betlémské kaple v Husově ulici na Starém Městě pražském. V letech 1967-1969 pracoval jako projektant v n.p. Armabeton, ale již v roce 1967 přešel na fakultu jako odborný asistent katedry mapování a kartografie, kde působil do roku 2012 jako odborný asistent.

Jeho profesní a vědecká dráha byla věnována zejména matematické kartografii, kterou nejprve cvičil pod vedením profesorů Jaroslava Kovaříka a Vladimíra Hojovce a od roku 1991, po dobu cca dvaceti let, přednášel posluchačům oboru geodézie a kartografie. Významná byla i jeho činnost publikační a prezentační na celé řadě kartografických konferencí. Současně vedl mnoho diplomových prací, byl úspěšným školitelem doktorského studia a působil v komisích pro státní zkoušky. Úzce spolupracoval zejména se Střední průmyslovou školou zeměměřickou, kde dlouhá léta učil kartografické předměty



a byl členem maturitní komise. Petr Buchar vždy patřil mezi velmi oblíbené pedagogy se vstřícným přístupem ke studentům, které vždy pokládal za své mladší kolegy.

Kartografická společnost oceňuje dlouholetou činnost kolegy Buchara v revizní komisi, kde působí jmenovaný dodnes. Byl jmenován čestným členem Společnosti. Zajímavá může být též informace, že je současně autorem loga společnosti.

Závěrem si dovolím malou osobní poznámku. S Petrem jsme nastoupili na fakultu téměř současně a ve stejné době jsme i v roce 2012 ukončili náš pracovní poměr na fakultě. Dokonce jsme řadu let seděli spolu v jedné kanceláři v Husově ulici, s výhledem na střechu Betlémské kaple, kde probíhají tradičně promoce mladých zeměměřičů. Za tu dobu jsem Petra poznal jako člověka mnoha zájmů, ze kterých bych rád jmenoval jeho zálibu v country muzice, dále se věnoval rekreační kopané, cyklistice a volejbalu. Občas nás rozčiloval svým líčením houbařských úlovků z jeho oblíbené Šumavy, kde se zmiňoval, že sbírá pouze hříbky a to jen ty malé a střední a v množství čítajícím stovky úlovků. A také nezapomenu na stovky odehraných partií licitovaného mariáše, zejména na výukách v terénu ve Starém Městě pod Sněžníkem. Ty časy se už nevrátí, ale vzpomínky žijí.

Tak Petře, jest Ti přáno, aby sis v plné tělesné i duševní svěžesti užíval času přítomného i toho co je před námi.

Prof. Ing. Bohuslav Veverka, DrSc.

Redakce:

Doc. Ing. Miroslav Mikšovský, CSc., Ing. Růžena Zimová, Ph.D., RNDr. Alena Vondráková, Ph.D.